

Nemzeti Gazdasági
és Társadalmi Tanács

JELENTÉS

**a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács 2015. évi
tevékenységéről**

2016. március 21.

Tartalom

I. BEVEZETÉS	3
II. A NEMZETI GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI TANÁCS KONZULTÁCIÓS, VÉLEMÉNYEZŐ ÉS JAVASLATTEVŐ FELADATAI	4
III. A NEMZETI GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI TANÁCS 2015. ÉVI TEVÉKENYSÉGE.....	6
III. 1. Plenáris ülések	6
III. 2. Oldalelnöki ülések	12
IV. AZ NGTT TAGJAINAK, ILLETVE AZ NGTT ÁLTAL DELEGÁLT TAGOK RÉSZVÉTELE MÁS BIZOTTSÁGOK, TESTÜLETEK MUNKÁJÁBAN.....	12
V. A NEMZETI GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI TANÁCS ÉS A NYILVÁNOSSÁG	13
V. 1. Az NGTT honlapja	13
V. 2. Az NGTT kapcsolata a közvéleménnyel	13
VI. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK	14
VI. 1. Az NGTT illeszkedése a nemzetközi és az uniós egyeztetési rendszerekbe	14
VI. 1. 1. Az EK-szerződés társadalmi párbeszédre vonatkozó rendelkezései	14
VI. 1. 2. Egyéb, a társadalmi párbeszédre vonatkozó nemzetközi szabályozások	14
VI. 2. Az NGTT és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság kapcsolata	15
VI. 2. 1. Az EGSZB Civil Társadalomért Díj 2015 jelölési feladatainak elvégzése	15
VI. 3. Tagság a Gazdasági és Szociális Tanácsok és Hasonló Intézmények Nemzetközi Szövetsége (AICESIS) szervezetben.....	16
VII. AZ NGTT MŰKÖDÉSÉNEK TECHNIKAI FELTÉTELEI, VALAMINT A TANÁCS MELLETT MŰKÖDŐ TITKÁRSÁG BEMUTATÁSA	16

I. Bevezetés

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács, mint a társadalmi párbeszéd makroszintű fóruma

Az Országgyűlés, elismerve a gazdasági és társadalmi párbeszéd, valamint a sokoldalú konzultációs mechanizmus szerepének jelentőségét, 2011 júliusában elfogadta *a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról szóló 2011. évi XCIII. törvényt (a továbbiakban NGTT törvény)*.

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács (a továbbiakban NGTT és Tanács) megalakulásával lehetőség nyílt a korábinál jóval szélesebb, sokoldalúbb konzultációs mechanizmus működtetésére. A működés legfőbb szempontjai a nyitottság, az átláthatóság és a széles körű egyeztetés. Az új szemléletű konzultációs mechanizmus magában foglal olyan társadalmi partnereket is, amelyek korábban nem vettek részt az intézményesített keretek közötti egyeztetéseken. Az NGTT működésének célja, hogy a lehető legszélesebb körben minden érintett gazdasági szereplő és társadalmi csoport érdekeit megjelenítse és becsatornázza.

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács összefogja a társadalom különböző rétegeit képviselő szereplőket, úgymint a munkavállalói és munkáltatói érdekképviselőket, a gazdasági kamarák, a civil szervezetek, a tudományos élet, valamint az egyházak képviselőit. Ennek megfelelően a Tanács tagjai oldalakat alkotnak, melyek a következők: Gazdaság Képviselői Oldal, Munkavállalói Oldal, Civil Oldal, Tudomány Képviselői Oldal, Egyházi Oldal.

Az ülésen állandó meghívottak, meghívottak, valamint az egyes megtárgyalandó témákban kompetenciával rendelkező meghívottak biztosítják a Tanács munkájának hatékonyságát és a széleskörű társadalmi párbeszéd megvalósulását.

A Tanács az Országgyűléstől és a Kormánytól független testületként konzultációs, javaslattevő és tanácsadói funkciókat lát el.

Az NGTT partneri struktúrája biztosítja, hogy az alapelveknek megfelelően minden érintett gazdasági szereplő és társadalmi csoport képes megjeleníteni az érdekeit. A Tanács működésének fő elve a társadalmi partnerség mentén történő konzultáció, melynek eredményeképpen közös, egységes álláspont kialakítására törekszik. Amennyiben az oldalak készek álláspontjaikat összehangolni és – minden fél számára elfogadható módon – egységes formába önteni, úgy e véleményt a mindenkori kormány köteles meghallgatni és figyelembe venni a jogszabályi környezet kialakításakor.

Az NGTT törvény értelmében **a Tanács minden év március 31-ig jelentést készít tevékenységéről.**

II. A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács konzultációs, véleményező és javaslattevő feladatai

Az NGTT törvényben megfogalmazott általános feladatkörén túl, egyes jogszabályok konkrét hatáskörrel is felruházzák a Tanácsot. Az NGTT társadalmi jelentőségét mutatja, hogy a Tanáccsal való konzultáció, illetve együttműködés nem csak ajánlásként, hanem számos esetben törvényi kötelezettséggé jelenik meg.

2015-ben jogszabály az alábbi esetekben írt elő kötelező konzultációt, illetve együttműködést az NGTT-vel:

1. A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény

A konzultáció, illetve az együttműködés tartalma:

- a kötelező legkisebb munkabér és a garantált bérminimum összegét és hatályát, valamint
 - a bruttó 300 000 forint alatti munkabérek nettó értékének megőrzéséhez szükséges munkabéremelés elvárt mértékét, a béren kívüli juttatás ennek keretében figyelembe vehető mértékét, valamint a munkabéremelés elvárt mértékével kapcsolatos részletes szabályokat
- a Kormány a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsban folytatott konzultációt követően rendeletben határozza meg.

2. A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény

A konzultáció, illetve az együttműködés tartalma:

- **A szakképzés országos stratégiai kérdéseinek érdekegyeztetése** a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács és a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács keretei között valósul meg.
- **Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Tanács** tagja az NGTT-ben képviselettel rendelkező országos munkaadói és munkavállalói szövetségek egy-egy (összesen kettő) képviselője.
- **A megyei fejlesztési és képzési bizottság.** A bizottság az NGTT-ben képviselettel rendelkező országos munkaadói, munkavállalói szövetségek, illetve azok szervezetei (kettő fő), a területi gazdasági kamarák (kettő fő) és a foglalkoztatási feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal (egy fő) képviselőiből áll.

3. Az ágazati párbeszéd bizottságokról és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló 2009. évi LXXIV. törvény

A konzultáció, illetve az együttműködés tartalma:

- Az Ágazati Párbeszéd Bizottságban megkötött kollektív szerződésnek a munkaviszonyból származó jogokat és kötelezettségeket, ezek gyakorlásának, illetve teljesítésének módját, az ezzel kapcsolatos eljárás rendjét érintő szabályainak hatályát az NGTT tv. szerinti országos munkáltatói és munkavállalói

érdekképviselőket, illetve érdek-képviselői szövetségek képviselői, valamint az illetékes ágazati miniszter véleményének kikérése után - a miniszter az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatókra kiterjesztheti.

- A Kormány, az üzemi tanács választás szavazólapjának tartalmát, a szavazatösszesítés módját és rendjét - a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsban résztvevő országos szakszervezeti szövetségekkel és az ágazati párbeszéd bizottságok véleményének kikérésével - rendeletben állapítja meg.

4. A társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. törvény

A konzultáció, illetve az együttműködés tartalma:

- A Nyugdíjbiztosítási Ellenőrző Testület tevékenységéről évente **tájékoztatást adhat**, valamint kérés esetén köteles adni az NGTT-nek.
- A Nyugdíjbiztosítási Ellenőrző Testületnek 11 tagja van. A Testület három-három tagjára az NGTT-ben tagsággal rendelkező országos munkáltatói érdekképviselőket, illetve érdekképviselői szövetségeket, valamint munkavállalói érdekképviselőket, illetve érdekképviselői szövetségeket, három tagjára a Kormány, további két tagjára az Idősügyi Tanács tesz javaslatot.

5. A Szociálpolitikai Tanács összetételéről, szervezetéről és működéséről szóló 129/2005. (VII. 1.) Korm. rendelet

A konzultáció, illetve az együttműködés tartalma:

Az Országos Szociálpolitikai Tanács ülésén tanácskozási joggal részt vesz a NGTT-ben tagsággal rendelkező országos munkáltatói érdekképviselőket, illetve érdekképviselői szövetségeket, valamint munkavállalói érdekképviselőket, illetve érdekképviselői szövetségeket egy-egy képviselője.

III. A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács 2015. évi tevékenysége

III. 1. Plenáris ülések

A Tanács az NGTT törvény. 7. §-a értelmében munkáját plenáris üléseken végzi.

A Tanács plenáris ülésein jelen vannak az NGTT tagjai, az NGTT Titkárságának képviselői, továbbá tanácskozási joggal rész vesznek állandó meghívottként a miniszterek vagy az általuk kijelölt állami vezetők, valamint meghívottként, tanácskozási joggal vesz részt a Gazdasági Versenyhivatal és a Központi Statisztikai Hivatal elnöke vagy elnökhelyettese. A plenáris üléseken az NGTT SZMSZ-ének értelmében állandó meghívottként részt vehet az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság három oldalának („Munkaadók”, „Munkavállalók” és „Egyéb érdekcsoportok”) magyar delegált csoportjai közül az általuk delegált 1-1 fő. Nyilvános plenáris ülés esetén a sajtó és a média munkatársai is jelen vannak.

Az NGTT 2015-ben kettő alkalommal tartott plenáris ülést. A plenáris ülések előkészítéséről és megszervezéséről, valamint a technikai, infrastrukturális feltételekről az NGTT Titkársága gondoskodott. A plenáris ülésekről emlékeztető készült, melyek megtalálhatóak az NGTT honlapján (www.ngtt.hu).

A plenáris ülések időpontjait, helyszíneit, a napirendi pontokat, valamint azok előterjesztőit az alábbi táblázat tartalmazza.

Időpont	Helyszín	Napirendi pont	Előterjesztő
2015. március 26.	Magyar Tudományos Akadémia Felolvasóterem	Az NGTT 2014. évi jelentésének elfogadása	NGTT Titkársága
		Az NGTT 2015. évi munkatervének elfogadása	NGTT Titkársága
2015. december 18.	Emberi Erőforrások Minisztériuma (1051 Bp., Arany J. u. 6-8.) 8. emeleti tanácsterem	Konzultáció a 2016. évi minimálberről és garantált bérminimumról	Dr. Rákossy Balázs államtitkár és Dr. Simon Attila István helyettes államtitkár, Nemzetgazdasági Minisztérium

A MEGTÁRGYALT TÉMA RÉSZLETES KIFEJTÉSE:

Az NGTT által 2015-ben tárgyalta legkiemelkedőbb téma a 2016. évi minimálbérrel és garantált bérminimumról szóló egyeztetés volt. A több mint 1 millió magyar munkavállalót érintő béremelések kérdéséről az NGTT eredményes konzultációt folytatott.

Dr. Rákossy Balázs, a Nemzetgazdasági Minisztérium európai uniós források felhasználásáért felelős államtitkára elmondta, hogy A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 153. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a kormányt konzultációs kötelezettség terheli a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsban, mielőtt rendeletben megállapítja a kötelező legkisebb munkabér és a garantált bérminimum összegét, valamint annak hatályát. A kormány a napirend tárgyalásával e törvényi kötelezettségének tesz eleget. A munka törvénykönyve 2012 óta azt is előírja, hogy a minimálbér összegét naptári évenként kell felülvizsgálni.

A napirendi pont témakörében a Kormány minden évben előzetes egyeztetést folytat a minimálbér emelésével leginkább érintett szakszervezetekkel és munkaadói érdekképviseletekkel együtt. A szakszervezetek javaslatát elfogadva, a Kormány 2015-ben nemcsak a Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának (VKF) Monitoring Bizottságában, hanem az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanácsban is megvitatta a minimálbér és a garantált bérminimum 2016. évi emelésének a lehetőségeit. Az Állandó Konzultációs Fórumban 2015 novemberének elején kezdődtek el az egyeztetések, és összesen hat alkalommal találkoztak a felek. A résztvevőket végig a megállapodás szándéka vezette. A munkáltatók a kezdetektől hajlandóságot mutattak a tervezett 1,6 %-os infláció körüli emelésre, amit a tárgyalások folyamán 3%-ra, majd a végső szakaszban 4,8 %-ra emeltek.

A szakszervezetek – a nettó minimálbérnek a létminimumhoz történő erőteljes felzárkóztatását szem előtt tartva – 9 %-os minimálbér-, illetve 13 %-os garantált bérminimum-emelést tartottak indokoltnak, egy többéves felzárkózási folyamat részeként.

A munkavállalói érdekképviseletek az utolsó tárgyalási fordulóban az ajánlatukat 6,7 %-os minimálbér-emelésre és 7,4 %-os garantált bérminimum-emelésre mérsékeltek. Az álláspontok azonban tovább nem közeledtek, így a VKF-ben megállapodás végül nem jött létre.

A munkáltatói 110.000.- forintos minimálbér és 128.000.- forintos garantált bérminimum-javaslatok esetében bruttóban az emelés mértéke megközelíti az 5 %-ot, amely az 1 százalékpontos személyi jövedelemadó-csökkentés következtében 6,5 % körüli nettó növekedést jelent, és az 1,6 %-ra előre jelzett inflációval számolva a reálnövekedés így megközelíti az 5 %-ot. A szakszervezeti 112.000.- forintos, illetve 131.000.- forintos végső javaslat differenciált emelést tartalmaz. Ez a minimálbér esetében bruttó 6,7 %-os, nettóban 8,3 %-os és reálszámításban 6,6 %-os növekedést biztosít. A garantált bérminimum növekedése mindezeket a mértékeket további 0,7 százalékponttal haladja meg. A kormány prognózisa szerint a bruttó hazai termék jövőre 2,5 %-kal fog gyarapodni. Tehát ebből kitűnik, hogy az alacsony bérű munkavállalók reálpozíciói a gazdasági növekedés várható folyamatát, illetve emelkedését követve csaknem kétszeresen meghaladó mértékben javulnak

már a munkaadók javaslata szerint is. 2016-ban további igen jelentős lépés történik abban az irányban, hogy a legkisebb bérekből tisztes módon meg lehessen élni a következő évben is.

Az emelés mértékének meghatározásánál foglalkoztatási szempontokat is mérlegelni szükséges. Az előző években családi kedvezménnyel kombinált egykulcsos személyi jövedelemadózással való áttérést valósított meg a kormány, emiatt a minimálbér – főleg 2012-ben – jelentős mértékben megemelésre került. A vállalkozások alkalmazkodását segítő bérkompenzációs programok 2013-ban lezárultak, így a foglalkoztatási költségek teljes egészében 2014-ben terhelődtek a cégekre. Ezzel párhuzamosan bevezetésre kerültek a munkahelyvédelmi akció kedvezményei, amelyek közül a 25 év alatti munkavállalók és a képesítést nem igénylő munkakörökben dolgozók után érvényesíthető adókedvezmények célzott módon csökkentik a minimálbéresek foglalkoztatási költségeit. Emellett a gazdaság bővülése, a termelékenység emelkedése is mérsékli a minimálbér emelésének esetleges kedvezőtlen foglalkoztatási hatásait.

A kormány arra kéri a tárgyaló feleket, hogy tegyenek még egy kísérletet a megállapodás létrehozására. Az előzetesen folytatott egyeztetések alapján erre a megbeszélésre 2015. december 21-én kerül sor. Megállapodás hiányában a kormány feladata a 2016. évi minimálbér és a garantált bérminimum szintjéről való döntés.

A tervek szerint a két kötelező bérminimum növelése a vállalkozási szférában 800 – 850 ezer fő, a közszférában 180 – 190 ezer fő, a nonprofit szférában pedig megközelítőleg 17 – 18 ezer fő, így mindösszesen 1 millió – 1 millió 60 ezer fő alacsony keresetű munkavállaló alpbérének kötelező emelését vonja maga után. Ezen belül több mint kétszer annyi ember bére egyezik meg a garantált bérminimummal, mint a minimálbérrel. Az érintettség a vállalkozási szférában a legnagyobb, ahol minden harmadik munkavállaló bérét emelni kell az intézkedés következtében. Az átlagosnál is lényegesen magasabb az érintettség az elmaradottabb térségekben, a kisebb vállalkozásoknál, és az ágazati metszetet nézve az élelmiszeriparban, a textil-, a ruha- és bőriparban, az építőiparban, a kiskereskedelemben, a vendéglátás, a szálláshely-szolgáltatás területén. A közszférában a szociális ellátás a leginkább érintett ágazat.

Az Oldalak álláspontjai:

Az **Egyházi Oldal** üdvözölte, hogy míg 2015-ben az emelés 3,4 %-os volt, addig a 2016-ra tervezett emelés ezt az arányt meghaladja. Az Oldal fontosnak tartja a szakszervezetek azon állásfoglalását, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni annak érdekében, hogy a KSH által meghatározott létminimumhoz minél hamarabb fel tudjon zárkózni a minimálbér és a garantált bérminimum. Az Oldal köszönetét fejezte ki azoknak, akik az Oldalak részéről részt vettek abban, hogy minél inkább közeledjenek az álláspontok.

A **Gazdaság Képviselői Oldal** elmondta, hogy az elmúlt 25 évben a bértárgyalások megállapodással fejeződtek be. 2015-ben fordult elő először, hogy a felek nem tudtak megállapodni. Ezért vették a felek örömmel azt, hogy bár a 2015. december 16-i kormányülésen a Kormány a törvényben biztosított jogkörében eljárva megállapíthatta volna a minimálbér és a szakmunkás bérminimum mértékét 2016. január 1-jétől, azonban e helyett a Kormány kezdeményezte a feleknél egy újabb tárgyalás megtartását.

Az Oldal elmondta, hogy a 2017-re vonatkozó állami költségvetés már 2016 tavaszán tárgyalásra fog kerülni a Parlamentben, így ennek következtében és ehhez kapcsolódóan a felek megállapodtak arról, hogy a 2017-re vonatkozó bértárgyalásokat 2016. január vége körül el fogják kezdeni. Ilyen helyzetre még sosem volt példa.

Az Oldal szerint a gazdaság, a dolgozók, valamint az állami költségvetés szempontjából jobb lenne, ha a bérek magasabbak lennének, mivel ez egy gazdaságélénkítő folyamatot is elindítana. A Gazdaság Képviselői Oldal egy valódi háromoldalú bérmegállapodásról szóló tárgyalást javasol a 2017. évi bértárgyalások kapcsán. Az Oldal javasolta továbbá, hogy a munkahelyvédelmi akciótervhez hasonlóan az állam is vállaljon szerepet egy – esetleg az eddigieknél magasabb mértékű emelésben – olyan formában, hogy járulékok mérséklésével támogassa azt, hogy a munkáltatók több bért tudjanak a dolgozóknak kifizetni.

Ekkor az a cél is elérhető lenne, hogy Magyarországon mind a két kötelező bérelem a létminimum mértékéhez közelítene vagy akár azt meg is haladhatná.

A **Munkavállalói Oldal** véleménye szerint a jelenlegi tárgyalások során is megszülethet a megállapodás. A VKF Monitoring Bizottságban a két oldal javaslata közel állt egymáshoz (pl. a minimálbér esetében a munkaadók 110.000.- Ft/hó, a szakszervezetek pedig 112.000.- Ft/hó javaslatot tettek. Az Oldal szerint a megoldás a két összeg között lehetne, pl. 111.000.- Ft-nál. A megállapodásra Magyarország megítélése miatt is szükség van. A megállapodás befolyásolja a munka egész világát, azon belül mind a versenyszféra, mind pedig a közszféra béreit. A közszféra esetében más jelleget öltenének a tárgyalások akkor, ha a legkisebb táblaérték lenne a minimálbér, és ez mozgatná az egész táblát. Ezzel kapcsolatosan is meg kell majd találni a megoldást.

Az Oldal szerint fontos, hogy a munkavállalók Magyarországon maradjanak, itt találják meg a megélhetésüket, az életlehetőségeiket. Jelenleg az a réteg távozik külföldre az országból, amelyiknek leginkább maradnia kellene. Az elvándorlás megakadályozásának egyik eszköze és alapja a megfelelő bér. Ezért is fontos lenne a bérekről való megállapodás.

Az Oldal arról tájékoztatta a résztvevőket, hogy a magyarországi bérhelyzet magán viseli azt a neoliberais felfogást, mely szerint a gazdaság legnagyobb gátja a magas bér. Ugyanakkor, megjelenik az a régi felfogás is, hogy a munkavállalók mindent megkapnak az államtól, és ezért dolgoznak (pl. ingyen lakás, orvos stb.). Ezen juttatások már régen megszűntek, azonban a bérek nem emelkedtek úgy, hogy abból a korábban ingyenes szolgáltatásokat ki lehetne fizetni. Az Oldal véleménye szerint ezen változtatni kell. Ennek eszköze lehetne egy 3-4 éves stratégiai rendszer kidolgozása. Ezzel összefüggésben az Oldal javasolja, hogy a tárgyalások hosszabb távot öleljenek fel és ne csak a közvetlen tárgyévra vonatkozzanak.

A **Civil Oldal** javasolta, hogy 2016-ban a minimálbér összege 111.000.- Ft, a garantált bérminimum összege pedig 130.000.- Ft legyen. Az Oldal szerint fontos, hogy a munkavállaló méltó módon meg tudjon élni a béréből, ugyanakkor, a munkáltató ki tudja fizetni a bért, és annak kifizetése ne járjon elbocsátásokkal vagy a gazdaság negatív folyamataival. Az Oldal véleménye szerint a magyar gazdaság jól teljesít, hiszen a növekedés 3 % körüli, az államháztartási hiány 3 % alatti, az infláció 0,2 %, a munkanélküliség 11,4 %-ról 6,4 %-ra

csökkent, illetve, valamely régiókban munkaerőhiány alakult ki. A minimálbér nettó összege 2010 óta 25 %-kal nőtt.

Az Oldal támogatja a minimálbér emelését, mivel az jó szociálpolitikai eszköz a gyermekek megfelelő étkezéséhez, valamint hozzájárul a nyugdíjak értékének megőrzéséhez, illetve az egészségügyi ellátáshoz. Fontos figyelembe venni a családi adókedvezményt, valamint a cafetéria ellátást.

Az Oldal támogatja a Munkavállalói Oldal által felvetett, a minimálbérrel és a garantált bérminimummal kapcsolatos stratégia megalkotását.

A **Tudomány Képviselői Oldal** véleménye szerint egy nagyon jelentős vagy egyszeri minimálbér-emelés nagyon kedvezőtlen munkaerőpiaci hatásokkal járna. Az Oldal szerint egyre feszítettebb a munkaerőpiac részben a gazdasági növekedés, részben a nagyon jelentős elvándorlás következtében. Folyamatosan növekvő mértékű munkaerőhiányról számolnak be a feldolgozóipari vállalatok. A kereslethiány már az utolsó a termelést akadályozó tényezők között, az első egyértelműen és növekvő mértékben a szakképzett munkaerő iránti igény. Ez a garantált bérminimumnál jelentkező tényező. A minimálbérnél pedig a közmunka jelenik meg mint konkurencia, mint kiszorító hatás abban az értelemben, hogy az összeggel kevesebb a vele együtt járó áldozatvállalás, a munka is kevesebb. Az Oldal felhívta a figyelmet az adóék kérdésére. Az adóék Magyarországon 60 %, ami a teljes EU-n belül a legmagasabb. Az Oldal egyetért a kompromisszumos 111.000.- Ft-os minimálbér összeg javaslattal, valamint egy hosszú távú stratégia kialakításával, amelyben szerepel, hogy milyen elvek szerint akarják és képesek a felek kiszámíthatóan, előreláthatóan emelni a béreket, és amely meghatározza a bérpolitikára és az átlagbérekre vonatkozó politikát.

Dr. Rákossy Balázs, a Nemzetgazdasági Minisztérium európai uniós források felhasználásáért felelős államtitkára válasza

Az államtitkár válaszában elmondta, hogy az ülésen felvetett javaslatokat továbbítja a Kormány felé. A Civil Oldal által javasolt kompromisszumos megoldást a következő tanácskozás résztvevői figyelmébe ajánlotta. Kifejtette, hogy a Kormány elkötelezett azon elv érvényesítése tekintetében, hogy tisztességes munkáért tisztességes bért kell fizetni annak az irányában is, hogy a gazdasági növekedés hatásaiból minden társadalmi réteg és osztály részesülhessen. A Kormány támogatja a Magyarországon való boldogulás és érvényesülés lehetőségét és igyekszik megteremteni a feltételeit.

Az államtitkár a jelenlévőket arról tájékoztatta, hogy a költségvetési forrásokon túl az európai uniós források is lehetőségül szolgálnak a munkaerőpiaci helyzet javítására a következő években. A 12 ezer milliárd forintos rendelkezésre álló keretnek 60 %-át a Kormány gazdaságfejlesztésre fogja fordítani. A különböző érintett iparágak közül az iparfejlesztést, illetve a feldolgozóipari támogatást kiemelt célnak tekint a Kormány. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) keretében az 5., 6. és 7. prioritástengelyen a foglalkoztatás, munkahelyteremtés keretében több mint 600 milliárd forint fog rendelkezésre állni a költségvetési források mellett arra, hogy a magyar munkavállalók helyzete javuljon.

Dr. Simon Attila István, a Nemzetgazdasági Minisztérium munkaerőpiacért felelős helyettes államtitkára válasza

A helyettes államtitkár elmondta, hogy az előző évek tendenciáját meghaladó minimálbér-emelkedés várható. A GINOP kapcsán elmondta, hogy minimum kétoldalú feladat a foglalkoztatás minél magasabb szintre való emelése, valamint egy tisztas megélhetést biztosító kereset biztosítása. A fiatal munkaerő határon túlra távozásával kapcsolatosan a helyettes államtitkár elmondta, hogy már futó projekt az ifjúsági garancia, ahol minden lehetséges eszközzel megpróbálja a Kormány a kiképzett munkaerő Magyarországon tartását. Az adóék vonatkozásában arra hívta fel a figyelmet, hogy mutatószámok és azoknak a tematikája nehezen fordítható, feleltethető meg a jelenlegi magyar struktúrának, melynek része munkaadói oldalon a munkahelyvédelmi akció, illetve része még a családi adókedvezmény rendszere. Az adóék személyre szabottan mindenkinél más és más. Ezzel együtt fontos a témával való foglalkozás, azonban vannak javító, illetve torzító tényezők is, amelyeknek szükséges a figyelembe vétele.

Az Oldalak álláspontjai:

A **Gazdaság Képviselői Oldal** a Civil Oldal hozzászólására reagálva elmondta, hogy nem tartaná szerencsésnek, ha a munka világa, a versenyszféra és a szakszervezetek kérdéseit egy, az NGTT-ben történt megállapodás orientálná. Hangsúlyozta továbbá, hogy a minimálbér vonatkozásában a megállapodást gátló ezer forint összességében 23 milliárd Ft bértömeg. Ennek a bértömegnek és a járulékainak a toló hatása 40-50 milliárd Ft-ot tesz ki. Az Oldal arról is tájékoztatta a résztvevőket, hogy az élőkommunka-terhek Magyarországon európai szinten kiemelkedően a legmagasabbak. Az Oldal jelezte, mindent megtesz azért, hogy a bértárgyalások eredményesek legyenek. Az Oldal szerint a tárgyalás egyik peremfeltétele lehet, hogy a kormány garanciát vállal az adóékról való tárgyalásra. Az Oldal jelezte, hogy túlságosan sok ellátás van kötve a minimális bérhez.

A **Civil Oldal** a Gazdaság Képviselői Oldal hozzászólására elmondta, hogy továbbra is támogatja a megállapodást, illetve, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 153. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a kormányt konzultációs kötelezettség terheli a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsban.

A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 454/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet értelmében 2016. január 1-jétől a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló részére megállapított alaphér kötelező legkisebb összege (minimálbér) a teljes munkaidő teljesítése és havibér alkalmazása esetén 111.000 Ft. Ez tehát azt jelenti – ahogy a fentebb leírtakból is kitűnik – hogy a gazdasági és társadalmi párbeszéd szerepét, a nemzeti gazdasági és társadalompolitikai stratégiák megvitatására szolgáló, a széleskörű vitafórum funkcióját magában hordozó NGTT betöltötte elsődleges rendeltetését, hiszen a társadalom egészének érdekeit megjelenítő oldalak képviselői egyetértettek a minimálbér emelésének szükségességét illetően, amely végül az NGTT ülésén felmerült összeg lett.

III. 2. Oldalelnöki ülések

Az NGTT 2012. február 2-án hatályba lépett Szervezeti és Működési Szabályzata alapján a plenáris üléseket megelőzően, illetve szükség szerint oldalelnöki üléseket kell tartani. A kialakult gyakorlat szerint a Tanács működésének folyamatosságát a Tanács Titkársága mellett az oldalelnöki értekezletek biztosítják.

Az oldalelnöki ülések keretein belül az oldalak képviselőjét ellátó oldalelnökök hozzák meg a plenáris ülések előkészítésével kapcsolatos érdemi, illetve operatív döntéseket, valamint hagyják jóvá a plenáris ülésre terjesztendő javaslatokat.

2015-ben kétféle alkalommal tartottak ülést az oldalelnökök, illetve akadályoztatásuk esetén képviselőik.

Az oldalelnöki értekezletek időpontjait, valamint a megtárgyalt témákat az alábbi táblázat tartalmazza.

Időpont	Téma
2015. február 16.	Az NGTT soron következő plenáris ülésének előkészítése
	Az NGTT éves munkatervének meghatározása
	Megegyezés a soron következő plenáris ülés dátumáról
2015. november 19.	Megegyezés a soron következő plenáris ülés dátumáról, illetve napirendi pontjáról

IV. Az NGTT tagjainak, illetve az NGTT által delegált tagok részvétele más bizottságok, testületek munkájában

Bár az NGTT plenáris üléseken végzi a munkáját, szakértői, delegáltjai 2015-ben is számos bizottság és testület munkájában vettek részt, ezáltal biztosítva az egyes oldalak véleményének és érdekeinek képviselőjét a legkülönbözőbb szakmai, szakmapolitikai fórumokon.

Az NGTT az alábbi bizottságokban, testületekben volt jelen delegált képviselők által 2015-ben:

- Államreform és Elektronikus Közigazgatás Operatív Programok Monitoring Bizottság
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Monitoring Bizottság
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Monitoring Bizottság
- Környezet és Energia Operatív Programok Monitoring Bizottság
- Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottságok
- Európai Szociális Alap Bizottság
- Gazdaságfejlesztési Operatív Programok Monitoring Bizottság

- Konvergencia Regionális Fejlesztési Programok Monitoring Bizottság
- Környezet és Energia Operatív Programok Monitoring Bizottság
- Közép-magyarországi Operatív Program Monitoring Bizottság
- Közlekedés Operatív Program Monitoring Bizottság
- Legyen jobb a gyermekeknek! Nemzeti Stratégia Értékelő Bizottság
- Munkavállalók Szabad Mozgásával Foglalkozó Tanácsadó Bizottság
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács
- Nyugdíjbiztosítási Ellenőrző Testület
- Országos Köznevelési Tanács
- Országos Statisztikai Tanács
- Roma Koordinációs Tanács
- Szociális Biztonsági Rendszerek Koordinációjával Foglalkozó Tanácsadó Bizottság
- Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program Monitoring Bizottság
- Társadalmi Megújulás Operatív Program Monitoring Bizottság
- Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Monitoring Bizottság
- Új Magyarország Vidékfejlesztési Program Monitoring Bizottság
- Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program Monitoring Bizottság
- Végrehajtási Operatív Program Monitoring Bizottság

V. A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács és a nyilvánosság

V. 1. Az NGTT honlapja

Az NGTT honlapja (www.ngtt.hu) 2012 novembere óta biztosítja a széles körű nyilvánosságot és megjelenési lehetőséget a Tanács számára.

A weboldal a széles tájékoztatás jegyében magyar és angol nyelvű részekkel is rendelkezik. Bár a Tanács hangsúlyozottan nemzeti szerv, nemzeti ügyekkel foglalkozik, elengedhetetlen, hogy mindemellett valamilyen formában nemzetközi szinten is megjelenjen. Ennek elősegítése érdekében a honlap rendelkezik olyan funkcióval, amelynek köszönhetően részletes bemutatkozó anyagot ismerhet meg az ide látogató érdeklődő.

A weboldal főoldalán az NGTT-vel kapcsolatos legfrissebb információk találhatóak meg. A honlapról többek között tájékozódhatnak az NGTT tagjairól, tisztségviselőiről, található leírás a Tanácsról, valamint elérhetőek az NGTT-vel kapcsolatos főbb dokumentumok (pl.: működésre vonatkozó szabályok, tájékoztató az egyes ülésekről).

V. 2. Az NGTT kapcsolata a közvéleménnyel

Az NGTT számára a társadalommal való kapcsolattartás fontos eszköze a szervezet honlapja. Itt az egyes ülésekről készült tájékoztatókon túl megtalálható a testület közvetlen elérhetősége, ezzel is segítve a társadalom és az NGTT közötti kapcsolatfelvétel gyorsaságát. A kapcsolatfelvétel elősegítése érdekében a honlapon feltüntetésre kerültek az NGTT Titkárságának elérhetőségi adatai. A közvetlen kommunikációt a Tanács Titkársága számára létrehozott ngtt@emmi.gov.hu email cím biztosítja.

Az egyes ülésekről készült tájékoztatók közzététele pedig nemcsak átláthatóvá teszi a szervezet működését, hanem egyúttal megkönnyíti a társadalmi párbeszédet is.

Az NGTT üléseiről az írott sajtó is beszámol. Tekintettel arra, hogy az NGTT Szervezeti és Működési Szabályzata szerint a Tanács plenáris ülései sajtó-nyilvánosak, a különböző sajtóorgánumok újságírói és tudósítói részt vehetnek a tárgyalásokon és tudósíthatnak a Tanács tevékenységéről.

VI. Nemzetközi kapcsolatok

VI. 1. Az NGTT illeszkedése a nemzetközi és az uniós egyeztetési rendszerekbe

VI. 1. 1. Az EK-szerződés társadalmi párbeszédre vonatkozó rendelkezései

A társadalmi párbeszéd fontosságának jogalapját az EK-Szerződés 136-140. cikke tartalmazza. Ennek értelmében a szociális partnerek közötti párbeszéd előmozdítása az Európai Unió és a tagállamok közös célkitűzései közé tartozik. A társadalmi párbeszéd által a szociális partnerek bevonásra kerülnek a döntéshozatali és végrehajtási folyamatokba, így javítva az európai kormányzást. 1997-ben a Szerződés (137-145. cikk) részévé vált az eredetileg a Maastrichti Szerződéshez csatolt Szociálpolitikai Megállapodás. Ezen Megállapodást még 1991-ben fogadta el a *Union of Industrial and Employers' Confederations of Europe* (UNICE), az Európai Szakszervezeti Szövetség (ESZSZ) és a *Centre Européen des Entreprises* (CEEP) abból a célból, hogy közös konzultációt szorgalmazzanak a szociális partnerekkel a szociális ügyekkel kapcsolatos jogszabályok előkészítése terén, valamint arra vonatkozóan, hogy a szociális partnereknek lehetőségük legyen közösségű szintű keretmegállapodások megtárgyalására. Mindez hozzájárult ahhoz, hogy a szociális partnerek lehetőséget kapjanak arra, hogy nemzeti szinten, kollektív megállapodás alapján hajtsanak végre irányelveket.

Fontos azonban rögzíteni, hogy a párbeszéd rendszerének konkrét tagállami szintű meghatározása mindenkor nemzeti hatáskör.

VI. 1. 2. Egyéb, a társadalmi párbeszédre vonatkozó nemzetközi szabályozások

A 2000. évi LXII. törvénnyel kihirdetett, a foglalkoztatáspolitikáról szóló 122. számú Nemzetközi Munkaügyi Szervezet/*International Labour Organization* (továbbiakban ILO) Egyezmény 3. cikke az állam és a szociális partnerek, különösen a munkaadók és a munkavállalók képviselőivel író konzultációs kötelezettséget.

A 2000. évi LXXIV. törvénnyel kihirdetett, kollektív tárgyalások előmozdításáról szóló 154. számú ILO Egyezmény 5. cikke szerint a tagállamoknak intézkedéseket kell tenniük a tárgyalások elősegítésére.

A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet/*Organisation for Economic Co-operation and Development* (továbbiakban: OECD) ajánlások határozzák meg, hogy az egyes kormányoknak milyen érdekegyeztetési rendszert kellene működtetniük. Az OECD tagországok, valamint négy támogató ország 2007. június 27-én nyilatkozatot fogadott el a

nemzetközi beruházásokról és multinacionális vállalkozásokról. A Nyilatkozat részét képezi az „OECD Irányelvek multinacionális vállalkozások számára” c. dokumentum.

A dokumentum a támogató országok számára kötelezettségeket, a multinacionális vállalkozások számára pedig önkéntesen betartható ajánlásokat tartalmaz, valamint felsorolja azokat a munkavállalói és szakszervezeti jogokat, illetve a kollektív alkuval, konzultációval, együttműködéssel kapcsolatos ajánlásokat, amelyeknek a betartására a kormányoknak ösztönöznie kell a vállalkozásokat.

VI. 2. Az NGTT és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság kapcsolata

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (a továbbiakban EGSZB) az Európai Unió konzultatív szerve, amely 1957-es alapítása óta szakértői tanácsokkal látja el a főbb uniós intézményeket. Egyik legfontosabb feladata, hogy közvetítsen az európai intézmények és a civil társadalom között. Ezért mind az EU tagállamaiban, mind pedig a világ más országaiban párbeszédet folytat a társadalmi szervezetekkel. Az EGSZB véleménye eljut az Európai Tanácshoz, az Európai Bizottsághoz és az Európai Parlamenthez, ezáltal kulcsszerepet játszva az EU döntéshozó mechanizmusában.

Az EGSZB 350 tagja három csoportban (munkaadók, munkavállalók, egyéb érdekcsoportok) végzi a munkáját, és gazdasági, szociális illetve kulturális területeken tevékenykedik az egyes tagállamokban. Ezáltal teremtenek kapcsolatot az EGSZB tagjai az EU intézményei és a tagállamokban működő civil társadalmi szervezetek között.

2015-ben került sor az EGSZB tagjainak megválasztására a 2015-2020-as időszakra vonatkozóan. A magyar tagok jelölésére az NGTT volt jogosult, a tagjelöléssel kapcsolatos koordinációs feladatokat a Tanács Titkársága látta el teljes körűen. Az EGSZB igyekszik elősegíteni, hogy az Európai Unióban kialakuljon a nemzeti gazdasági és társadalmi tanácsok hálózata.

2012-ben jelentős lépés volt, hogy az EGSZB társadalmi párbeszéd területén folytatott kiemelt szerepének fontosságát, valamint a két intézmény közötti kapcsolat megteremtését intézményesítve, az NGTT a Szervezeti és Működési Szabályzat ilyen irányú módosításával állandó meghívotti státuszt biztosított plenáris ülésein az EGSZB Magyarországot képviselő tagjai számára.

VI. 2. 1. Az EGSZB Civil Társadalomért Díj 2015 jelölési feladatainak elvégzése

Az EGSZB 2014 áprilisában meghirdette a Civil Társadalomért Díjat, amelyért olyan civil szervezetek illetve természetes személyek pályázhattak, akik kezdeményezéseikkel előmozdították a roma lakosság felzárkóztatását, egyben elősegíti az európai identitás és integráció megvalósulását. Az EGSZB előfeltételként szabta meg, hogy a romák gazdasági-társadalmi integrációját előmozdító kezdeményezéseknek innovatívnak kell lennie, valamint jelentős jóléti változást kell felmutatniuk az általuk felkarolt közösségekben.

Az NGTT – az Egyházi Oldal javaslatára – egy, a fenti kritériumoknak megfelelő civil szervezetet jelölt. Ezen civil szervezet az Igazgyöngy Alapítvány.

Az EGSZB 2015. december 10-én tartotta meg a díjkiosztót, végül Franciaországból, Németországból, Lengyelországból, Írországból és Finnországból beérkezett pályázatok közül hirdettek győzteseket.

VI. 3. Tagság a Gazdasági és Szociális Tanácsok és Hasonló Intézmények Nemzetközi Szövetsége (AICESIS) szervezetben

A brüsszeli székhelyű *Association Internationale des Conseils Economiques et Sociaux et Institutions Similaires* (továbbiakban: AICESIS) nemzetközi szervezetet 1999-ben alapították. Jelenleg 71 országból vannak tagjai, ez a szám folyamatosan bővül. Az AICESIS tiszteletben tartja tagjainak függetlenségét, célja pedig a tagok közötti párbeszéd, a véleménycseré és jó gyakorlatok megosztásának elősegítése. A szervezet fontosnak tartja a gazdasági és szociális tanácsok működését és kormányzásban való részvételét a modern társadalmakban. A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács 2011-ben kezdeményezte tagságát az AICESIS-ben. Az éves tagdíj befizetése után az NGTT 2012-től teljes jogú tagjává vált a szervezetnek.

VII. Az NGTT működésének technikai feltételei, valamint a Tanács mellett működő Titkárság bemutatása

A Tanács munkáját Titkárság segíti, amely az Emberi Erőforrások Minisztériuma Egyházi, Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárságának szervezeti keretein belül működik, a Civil Kapcsolatok és Társadalmi Konzultáció Főosztálya részeként.

A Titkárság szervező, valamint koordinációs feladatokat végző szervezeti egység, amely ellátja a Tanács működésével összefüggő adminisztratív és információs feladatokat, biztosítja a Tanács működésének infrastrukturális feltételeit, a Tanács elnökével történt egyeztetés szerint koordinálja, szervezi a Tanács szakmai munkacsoportjainak munkáját, továbbá működteti a Tanács honlapját.

A Titkárság személyi és tárgyi feltételeiről a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter gondoskodik.

Mellékletek

1. SZÁMÚ MELLÉKLET

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács tagjai 2015-ben:

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács tagjai	
Név	Képviselt szervezet/ terület
Gazdasági Képviselői Oldal	
Dr. Antalfy Gábor	Kereskedők és Vendéglátók Országos Érdekképviselői Szövetsége
Dr. Balogh István	Agrár Munkaadói Szövetség
Dr. Dávid Ferenc	Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége
Győrffy Balázs	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
Nagy Tamás	Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége
Németh László	Ipartestületek Országos Szövetsége
Dr. Parragh László	Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
Dr. Sárközi György	Stratégiai és Közszolgáltató Társaságok Országos Szövetsége
Takács János	Befektetői Tanács
Dr. Vadász György	Magyar Iparszövetség
Wimmer István	Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége
Dr. Zs. Szóke Zoltán	Általános Fogyasztási Szövetkezetek és Kereskedelmi Társaságok Országos Szövetsége
Munkavállalói Oldal	
Gaskó István	Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája
Dr. Kuti László	Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés
Palkovics Imre	Munkástanácsok Országos Szövetsége
Pataky Péter	Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége
Székely Tamás	Autonóm Szakszervezetek Szövetsége
Varga László	Szakszervezetek Együttműködési Fóruma
Civil Oldal	
Apró Antal Zoltán (2015. szeptember 10-én elhunyt)	Civil szervezetek
Dr. Kucsera Tamás Gergely	Civil szervezetek
Martényi Árpád	Civil szervezetek
Dr. Simóka Beáta	Civil szervezetek
Dr. Szendrei Róbert	Civil szervezetek

Tudomány Képviselői Oldal

Dr. Dávid László	Magyar Tudományos Akadémia
Lovász László	Magyar Tudományos Akadémia
Dr. Palócz Éva	Magyar Közgazdasági Társaság
Sándorné Dr. Kriszt Éva	Magyar Rektori Konferencia
Dr. Fazekas Károly	Magyar Tudományos Akadémia

Egyházi Oldal

Dr. Beran Ferenc	Magyar Katolikus Egyház
Dr. Joób Máté	Magyar Evangélikus Egyház
Paszternák Tamás	Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége
Szücs Attila	Magyar Református Egyház

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács soros elnökeinek névjegyzéke:

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács soros elnökeinek listája a 2015. évben		
Soros elnökségi időszak	Képviselet oldal	Név
2014. december 10.- 2015. március 10.	Civil Oldal	Apró Antal Zoltán
2015. március 11.- 2015. június 11.	Tudomány Képviseleti Oldal	Lovász László
2015. június 12.- 2015. szeptember 12.	Egyházi Oldal	dr. Joób Máté
2015. szeptember 13.- 2015. december 13.	Gazdasági Képviseleti Oldal	dr. Parragh László
2015. december 14.- 2016. március 14.	Munkavállalói Oldal	Palkovics Imre

3. SZÁMÚ MELLÉKLET

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács munkacsoportjainak összetétele:

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács a magyarországi szegénység helyzetével foglalkozó munkacsoportjába az Oldalak által delegált tagok listája	
Képviselet	Név
Gazdasági Képviseleti Oldal	Majorosné Kovács Judit
Munkavállalói Oldal	Kelemen Melinda, Migács Tibor
Civil Oldal	Dr. Szendrei Róbert
Tudomány Képviseleti Oldal	Husz Ildikó
Egyházi Oldal	Dr. Beran Ferenc

A Nemzeti Gazdasági és Társadalmi működésének további lehetőségeivel, fejlesztésével foglalkozó munkacsoport az Oldalak által delegált tagok listája	
Képviselet	Név
Gazdasági Képviseleti Oldal	Dr. Komoróczy István
Munkavállalói Oldal	Dr. Kuti László
Civil Oldal	Dr. Kucsera Tamás
Tudomány Képviseleti Oldal	Dr. Öry Magdolna
Egyházi Oldal	Dr. Joób Máté

